

MINISZTERELNÖKSÉG
MINISZTERHELYETTES
PARLAMENTI ÉS STRATÉGIAI ÁLLAMTITKÁR

Dr. Gémesi György úr részére
elnök

Magyar Önkormányzatok Szövetsége

Gödöllő
Szabadság tér 7.
2100

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönöm a korábbi levelemre írt megtisztelő válaszát, de kérem engedje meg, hogy egyúttal értetlenségemnek is hangot adjak. Ön az önkormányzatok helyzetével kapcsolatos szakmai vitáról szóló levelemmel kapcsolatban első helyen és legfontosabbként azt sérelmezte, hogy miért hoztam azt nyilvánosságra. Kérem, hogy ne vegye – ahogy egyesek mondanák – mikroagressziónak cselekedetemet! Én úgy tanultam, hogy a közéleti vitákra a nyilvánosság előtt kerül sor, s a nyilvánosan megfogalmazott bírálatokra illik is nyilvánosan válaszolni. Elismerem, hogy volt olyan időszak Magyarországon, amikor ez nem így ment (például a rendszerváltoztatás előtt), de azok az idők szerencsére elmúltak, és nem is kívánjuk őket vissza – azt remélem, hogy legalább ebben az egyben meg tudunk egyezni. Magam a nyilvánosságot mindig értéknek, sosem sértésnek tekintem – ezek szerint ebben nem értünk egyet.

A válaszlevelében egyetlen másik kérdést érint, amely az önkormányzatok helyzetével csupán közvetett összefüggést mutat. Ez a Mathias Corvinus Collegium Alapítvány által megvalósítandó, tízezer magyar fiatal számára kiépülő ingyenes tehetséggondozási program, ami – valamilyen számomra fel nem fogható oknál fogva – érezhetően nem szimpatikus Önnek. A program az általános iskolától az egyetem végéig – sőt, azon túl is – ugródeszkaként szolgál minden magyar fiatal számára, éljen bárhol a Kárpát-medencében. Célunk, hogy az ingyenes, úgynevezett tutoriális rendszerben zajló programok révén a magyar fiatal bejárassák azt az utat, amit a tehetségük alapján be kellene járniuk, és legyenek elkötelezettek az országuk iránt, de állják a versenyt egy nemzetközi mezőnyben is. Szerencsére az ország gazdasági helyzete a járványkezelés nehéz időszakában is stabil, így az

Ön szövetségeseinek 2010 előtti válságkezelésével ellentétben a munkahelyek megvédésére és újak teremtésére, a beruházások támogatására, a legrászorultabbak, vagyis a hitellel rendelkezők, a családok és a nyugdíjasok támogatására, valamint az oktatás és a tehetséggondozás ügyének megsegítésére is van lehetőség. Kérem, hogy ne sajnálja ezektől a csoportoktól támogatást, meggyőződésem, hogy ez nem lehet „vagy-vagy”, hanem csakis és kizárólag „és” kérdése. Azt remélem, hogy ebben a kérdésben felülbírálja korábbi álláspontját, s támogatója, nem pedig ellenzője lesz a magyar tehetséggondozás ügyének!

Az önkormányzatok helyzetének megítélésével összefüggésben úgy látom, hogy kibékíthetetlennek látszó ellentét van közöttünk. Véleményem szerint ennek oka elsősorban az önkormányzati szektor mostani és az előző gazdasági válságban megtapasztalt teljesen különböző helyzetéből vezethető le. Szomorú vagyok, mert éppen Önnek, aki mindkét periódusban polgármester volt, a 2008 és 2009 közötti baloldali, illetve a mostani nemzeti kormány válságkezelése közötti különbséget látnia és belátnia kellene. Az akkori pénzügyi válság alatti kormányzati intézkedések ugyanis a családok, a nyugdíjasok, a közszféra (köztük tanárok, orvosok, szociális dolgozók és az Ön levelében említett önkormányzati alkalmazottak) mellett leginkább éppen az önkormányzatokat sújtották. A baloldal ugyanis akkor is sportot űzött abból, hogy hogyan telepítsen az önkormányzatokra még több feladatot úgy, hogy ezzel párhuzamosan megkurtítja a települések bevételeit.

Az akkori válság és elhibázott válságkezelés következtében az önkormányzatok – pártpolitikai hovatartozástól és városvezetői tehetségtől függetlenül – kivéreztek és eladósodtak. Hogy mindezt a számok nyelvén is érzékeltessem Önnel: 2010-ben, a szocialista kormányzás végén már ott tartottunk, hogy 8000 állami feladtból 3500-at kellett volna ellátniuk az önkormányzatoknak, mindeközben pedig 1400 milliárd forintot vontak ki az önkormányzati szektorból. 2010 végére ez azt eredményezte, hogy az önkormányzatok teljes adósságállománya 1300 milliárd forintra duzzadt. Fel nem foghatom, hogy Ön, aki személyesen, városvezetőként maga is átélte ezeket az időket, hogyan állhat össze egy politikai szövetségbe azokkal, akik egy évtizeddel ezelőtt a működésképtelenség szélére sodorták az egész önkormányzati szektort és az Ön városát is, s hogyan fordulhat azok ellen, akik a magyar településeket és Gödöllőt is kihúzták ebből az adósságspirálból, s egy azóta tartó töretlen fejlődési pályát kínálnak valamennyi magyarországi településnek.

A polgári kormány egyik első és legfőbb célkitűzése 2010 után a helyi önkormányzatok működőképességének helyreállítása volt. Ennek keretében 2011 és 2014 között összesen több mint 1300 milliárd forint adósságteherrel szabadítottuk meg az önkormányzatokat, emellett

újrarajzoltuk az állami és az önkormányzati feladatok rendszerét, feladatfinanszírozást és adósságfeketét vezettünk be, továbbá azóta soha nem látott mértékű hazai fejlesztési forrásokat kaptak a magyar települések, míg a Magyarország számára rendelkezésre álló uniós források folyamatosan bővülnek (s a most megkötött uniós megállapodásoknak köszönhetően a következő években tovább fognak bővülni). Az ország jó gazdasági teljesítményének, az elmúlt években tapasztalt robusztus GDP-növekedésnek, az alacsony mértékű munkanélküliségnek, az egyre kedvezőbbé váló beruházási környezetnek köszönhető gazdasági teljesítménynövekedésnek a következtében pedig – bárminemű adóemelés nélkül! – a helyi adóbevételek majdnem 1000 milliárd forintra nőttek, vagyis az önkormányzati szektor adóemelés nélkül 80%-os bevételnövekedést tudott elkönyvelni. Nyilván ezektől a tényektől nem független, hogy míg 2010-ben az önkormányzatok kezében lévő állampapír-állomány csupán 18,7 milliárd forint volt, 2020 szeptemberében ugyanez 270 milliárd forintra rúgott, az önkormányzatok pénzeszközei pedig 2010-ben 364,9 milliárd forintot tettek ki, innen 2020 szeptemberére közel 1457 milliárd forintra nőttek.

Gödöllő helyzetéről érdemes külön is szót ejteni. Az Ön által irányított várostól az állam a 2011 és 2014 között lezajlott adósságkonszolidáció során 7,8 milliárd forint adósságot vállalt át, továbbá az elmúlt tíz évben a hazánkban járó uniós forrásokból közel 33 milliárd forintnyi fejlesztés valósult meg a városban. Gödöllő helyi adóbevétele 3,5 milliárd forintot tett ki 2020 novemberéig, ugyanez a mutató 2010-ben még csupán 2,8 milliárd forint volt, így az emelkedés több mint 25%-os. 2020-ban az Ön által vezetett város pénzeszközei 3,6 milliárd forintra rúgtak, ennek teljes egésze kereskedelmi banki számlán volt található, a város továbbá 1,2 milliárd forint állampapír állománnyal is rendelkezik. Mindezek alapján nagy örömmel állapíthatjuk meg, hogy Gödöllő kivételesen jó pénzügyi, gazdasági helyzetben lévő, magas adóerő-képességű település.

Ezen a ponton szeretném a koronavírus-járvány okozta különleges körülményekre újrarájáratni a figyelmét. Kérem, engedje meg, hogy korábbi levelemben foglaltakat ne ismételjem meg, de néhány megállapítást mégis újra alá kell húznom: a járványügyi védekezésből és a terhek elosztásából az egész társadalomnak, a gazdasági élet minden szereplőjének és a magyar államnak – benne a kormányzati és az önkormányzati szektornak – is ki kell vennie a részét. Az emberi élet és egészség védelme mellett ez legfőképpen munkahelyek megvédését és újak teremtését jelenti. Ehhez pedig az út a legtöbb embernek munkát adó magyar kis- és közepes vállalkozások terheinek mérséklésén, így az iparüzési adó csökkentésén keresztül is vezet. Mindez a helyi szintű gazdaság- és munkahelyvédelem fontos

pillére, ugyanis a kis- és közepes vállalkozások azok, amelyek hazánk gazdaságának egyik legfontosabb motorjai, és amelyek a legtöbb munkahelyet teremtik a magyar emberek számára. Ön szkeptikus hangot ütött meg azzal kapcsolatban, hogy az iparűzésiadó-csökkentés érdemi segítség-e a vállalkozásoknak. Engedje meg, hogy ezzel kapcsolatban egy kisvállalkozó hozzám eljutott véleményét idézzem; ő úgy fogalmazott, hogy aki szerint ez nem segítség, az soha életében nem vállalkozott. Érzek egy elég komoly logikai ellentmondást is abban, hogy miközben az Ön állítása szerint ez az adókönyvtetés alkalmas arra, hogy ellehetetlenítse a teljes önkormányzati szektort, nem alkalmas arra, hogy a járvány gazdasági hatásaival küzdő magyar kkv-szektor számára érdemi segítséget nyújtson. Kérem, hogy segítsen nekem ennek az ellentmondásnak a feloldásában!

Ami a szolidaritás kérdését illeti: 2020-ban a 135 gazdagabb önkormányzat 58,1 milliárd forintot adott a kevésbé tehető önkormányzatoknak. Ez a rendszer ráadásul évek óta így van, senki sem tiltakozott, senki sem beszélt Sopron- vagy Debrecen-adóról. Egyedül Budapest jelenlegi vezetése és néhány baloldali pártpolitikus által vezetett város az, amely nem akart szolidaritást vállalni a többi magyar településsel. A többi jobboldali, baloldali és független településvezetőnek ezzel, s ebbe beleérttem a számítási rendszer 2021-es megváltozását is, komoly problémája nem volt. Ennyit talán elég is a szakmai érvek megalapozottságáról mondani.

Magyarország Kormányának továbbra is az az álláspontja, hogy válságban nem adót kell emelni, hanem éppen ellenkezőleg: az emberek és a vállalkozások terheit kell csökkenteni. Elképesztő és elkésérítő, hogy Ön és baloldali szövetségesei szerint ez nem így van: folyamatosan hallunk adó- és díjmelési terveikről, amelyekkel mind a koronavírus-járvány miatt egyébként is nehéz helyzetbe került magyar emberek és vállalkozások helyzetét nehezítenék tovább, miközben – mint a fenti levezés is mutatja – településeik költségvetése stabil, illetve a kormányzati támogatás jelentős és kiszámítható, ellentétben a korábbi válság időszakával. Kérem fogadja el, hogy koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek közepette egy felelős Kormány adó- vagy díjmelésekhez nem asszisztálhat!

Ezen magától értetődő kivételi kört leszámítva, mely szerint világjárvány esetén adóemelés nem támogatunk, minden magyar település számíthat Magyarország Kormányának támogatására. Ennek kétséget kizáró bizonyítékát pedig az az előző levelemben foglalt felsorolás is adja, amely azokat a korábban soha nem látott összegű fejlesztési támogatásokat taglalja, amelyek a legkisebb falvaktól egészen Budapestig minden magyar település számára ebben a nehéz időszakban is rendelkezésre álltak, állnak és a jövőben is állni fognak.

Sajnálattal kell megállapítanom, hogy a baloldali pártok politikai lövészárkokat ásnak az önkormányzatokban, míg mi az együttműködés lehetőségeit keressük. Szomorúan látom, hogy Ön ezen politikai árokásáshoz, annak az érdekvédelmi szervezetnek a felhasználásával, aminek a vezetésével megbízták, kifejezetten aktívan hozzájárul. Végezetül, a vitára vonatkozó javaslatát természetesen elfogadom. Az esetleges félreértések elkerülése végett viszont egy kikötésemet előre jelzem, s a korábbi válaszában írtak alapján remélem, hogy mindez azért nem tántorítja el Önt: a vitának nyilvánosnak kell lennie.

Budapest, 2021. január 11.

Tisztelettel,

Orbán Balázs